

12.10.2022

Тема: Виробнича діяльність підприємства

Підприємство - первинна ланка народного господарства. Мета функціонування підприємства. Виробничі і ринкові зв'язки підприємства. Конкуренція і підприємство. Малий бізнес в економіці. Проблеми малого бізнесу та їх подолання. Поняття виробництва і виробнича структура підприємства. Типи виробничої структури і типи організації виробництва. Шляхи удосконалення виробничої структури

Підприємство - первинна ланка народного господарства

На підприємстві здійснюється виробництво продукції, відбувається безпосередній зв'язок робітника з засобами виробництва. Підприємство самостійно розпоряджається своєю продукцією, одержаним прибутком, що залишається в його розпорядженні після оплати податків і інших обов'язкових платежів.

В умовах ринкових економічних відносин основною фігурою на підприємстві виступає підприємець. Статус підприємця (бізнесмена) набувається шляхом державної реєстрації підприємства. При цьому суб'єктом підприємницької діяльності може бути як окремий громадянин, так і об'єднання громадян.

Таким чином, Підприємство - це самостійний господарський суб'єкт, створений підприємцем або об'єднанням підприємців для виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг з метою задоволення суспільних потреб і одержання прибутку.

Мета функціонування підприємства - задоволення суспільних потреб і одержання прибутку

Дійсно, основна мета підприємництва - одержання прибутку, але не будь-якою ціною. Цивілізовані ринкові відносини вимагають розумного співвідношення обох цілей: задоволення суспільних потреб і одержання прибутку.

Приступаючи до утворення підприємства, підприємець чи група підприємців повинні мати перед собою чітку і ясну (зрозумілу) ідею. Ця ідея повинна бути підкріплена системою постійного одержання замовлень на свою продукцію або послуги.

Передбачений випуск продукції або надання послуг повинні бути забезпечені усіма необхідними матеріальними ресурсами. Крім того, починаючи нову справу, необхідно подумати про можливість постійного поповнення свого капіталу. Всі ці питання повинні бути конкретно відображені в основному документі - підприємницькому бізнес - плані.

Важливою якісною рисою будь-якого підприємця сучасного підприємця є здатність гнучко реагувати на зміну ситуації. Для цього треба бути компетентним у вибраній сфері діяльності, володіти необхідними рисами характеру: цілеспрямованість, наполегливість, готовність до невдач, здатність навчатися і робити висновки із своїх помилок.

Необхідно підібрати надійних партнерів і соратників. Треба бути готовим до конкурентної боротьби. Необхідно чітко організувати маркетинг, вміти підтримувати неформальні зв'язки і офіційні відносини як з постачальниками сировини, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів, так і з споживачами продукції, з замовниками.

Сучасне підприємство - складна організаційна структура. В умовах ринкової економіки зростає роль трьох основних напрямів організації промислового підприємства:

- наукова організація виробництва;
- наукова організація праці;
- наукова організація управління.

Будь-яка підприємницька акція - це організація взаємозв'язків між людьми. І чим обґрунтованіше вона створена і уміло регулюється, тим більше надії на одержання економічної вигоди, на прибуткове покриття втілених у виробництво затрат.

Виробничі і ринкові зв'язки підприємства

На практиці проявляються від самого початку організації і навіть задумів підприємницької діяльності. При вивченні ринку, вивченні пропозицій і попиту на ті чи інші товари в зацікавленій його галузі, регіоні.

- у вивченні можливості одержання пільг - позичкових, податкових і ін., тобто у визначенні загальних умов інвестування засобів.
- при встановленні спеціалізації свого підприємства;
- при виборі форми підприємництва (індивідуальне, сімейне, колективне).
- формування виробничої бази. Необхідно придбати або взяти в оренду виробничі і складські приміщення, обладнання, придбати сировину і матеріали, напівфабрикати, комплектуючі вироби, залучити робочу силу.

Тут підприємство виступає у відносини з виробниками обладнання, постачальниками сировини і матеріалів, з посередницькими фірмами. Робітники наймаються на біржах праці, через оголошення в пресі і іншими шляхами.

Важливий етап - залучення фінансових ресурсів. Власних коштів для відкриття підприємницької діяльності завжди не вистачає. Тому користуються кредитами банків, випускають акції і т. д. Кредити є короткострокові, середньострокові і довгострокові.

Надання банками кредиту підприємству інколи супроводжується різними видами операції.

Таким чином підприємство вступає у відносини з комерційними банками, страховими компаніями, різними юридичними і фізичними особами. А це вимагає належної підготовки у підприємця.

Конкуренція і підприємство

Конкуренція - це економічне змагання виробників однакових товарів на ринку за притягнення як можна більшої кількості покупців і отримання завдяки цьому максимальної вигоди.

Конкуренція - важливий засіб контролю в ринковій системі. Ринковий механізм пропозиції і попиту доводить побажання споживачів до підприємств - виробників продукції, а через них - і до постачальників ресурсів. Конкуренція змушує підприємства найповніше сприймати науково-технічні досягнення, використовувати ефективну техніку, технологію, сучасні методи організації праці виробництва.

Конкуренція спонукає розширення виробництва і зниження ціни продукції до рівня, що відповідає затратам виробництва.

Поняття протилежне конкуренції - монополія. В умовах монополії - один продавець і багато покупців цього товару. Користуючись цим монополіст назначає за цей товар на ринку монопольну високу ціну. Але зменшується обсяг реалізації в натуральних одиницях,

що може призвести і до зменшення доходів. Тому і монополіст повинен добре вивчати криву попиту на свій товар.

В конкуренції, як показує практика, малі підприємства мають переваги перед крупними.

Малий бізнес в економіці. Проблеми малого бізнесу і їх подолання

Малий бізнес в економіці служить для подолання монополії на виробництво продукції.

Проблеми малого бізнесу в Україні - відсутність дієвої державної підтримки малих підприємств.

Особлива проблема - забезпечення малих підприємств кредитами з достатньо прийнятним процентом за їх користування. Нинішні кредити надаються комерційними банками під високий процент, що не дає змоги підприємствам широко використовувати їх.

Суттєвий недолік - відсутність керівників (менеджерів) малих підприємств, які глибоко знали б їх специфіку, особливості, володіли б рисами, необхідними для роботи в сучасних умовах.

Поняття виробництва і виробнича структура підприємства

Виробництво - це процес створення матеріальних благ, необхідних для існування і розвитку суспільства. Зміст виробництва визначає трудова діяльність, яка включає три складові:

- цілеспрямовану роботу або саму працю;
- предмети праці, тобто все те, на що спрямована раціональна діяльність людини;
- знаряддя праці - з допомогою яких людина перетворює предмети праці, пристосовуючи їх для задоволення своїх потреб.

Продукт матеріального виробництва - матеріальні блага, які поєднують в себе речовини природи і праці.

Кожне промислове підприємство складається із виробничих підрозділів - цехів, дільниць, обслуговуючих господарств, органів управління, організацій і установ, покликаних задовольнити потреби працівників підприємства і членів їх сімей.

Виробничі підрозділи підприємства - цехи, дільниці, обслуговуючі господарства і служби (які прямо або посередньо беруть участь у виробничому процесі), зв'язки між ними, взяті в сукупності - складають його виробничу структуру.

Основною структурою підприємства (крім підприємств з безцеховою структурою управління) є цех - відокремлена в адміністративному відділенні ланка, що виконує відповідну частину загального виробничого процесу.

Цехи є: основні, допоміжні і побічні.

В склад цехів входять основні і допоміжні виробничі дільниці.

Основні виробничі дільниці створюються по технологічному або предметному принципу.

До допоміжних відносяться дільниці головного механіка і головного енергетика по поточному ремонту і обслуговуванню обладнання і т. д.

Допоміжні цехи і дільниці організуються по тих же параметрах, що і цехи і дільниці основного виробництва.

Типи виробничої структури і типи організації виробництва

Є три типи виробничої структури промислового виробництва:

- предметна;
- технологічна;
- змішана (предметно-технологічна).

Типи організації виробництва:

- одиничне виробництво;
- серійне;
- масове.

Тип виробництва має великий вплив на формування структури підприємництва, умови, вимоги і критерії раціональної організації праці.

Шляхи удосконалення виробничої структури

- укрупнення підприємств і цехів;
- пошуки і реалізація досконалішого принципу організації цехів і підприємств;
- дотримання раціонального співвідношення між основними, допоміжними і обслуговуючими цехами;
- постійна робота по раціоналізації планування підприємств;
- інтеграція окремих підприємств, створення потужних науково-виробничих об'єднань і т. д.
- створення безцехової структури управління підприємством.
- досягнення конструктивно-технологічної однорідності продукції за рахунок широкої уніфікації і стандартизації.
- зміна виробничого профілю, спеціалізація, кооперування.

Домашнє завдання:

- 1) Записати тему уроку в робочий зошит.
- 2) Створити до теми презентацію і надіслати на електронну адресу мою до 13 вересня 12.00 годин.